

A KISKÖNYVTÁRAK FELADATAI

Mindenfajta könyvtárnak egyik legelsőbbrendű kötelessége, hogy minél szélesebb körben terjessze a gondjaira bízott irodalmat. Ennek a feladatnak teljesítése közben először a közművelődési könyvtárak érkeztek el ahhoz a felismeréshez, hogy az olvasói igények felkeltésére és kielégítésére nagyobb üzemekben nem elegendő egy központi könyvtár. 1949-ben a vállalatok szakszervezeti könyvtárai ezért általánosan megkezdtek a műhelykönyvtárak szervezését. A SZOT 1954-ben már saját hálózatában 3000¹ gyengén vagy jól működő műhelykönyvtárat tartott nyilván.

Műszaki könyvtáraink fejlődésük során szintén elérkeztek ehhez a felismeréshez. Azt, hogy a műhelykönyvtárak létesítésének kérdése hol és milyen mértékben elfogadható - jól tisztázta az a két cikk, amelynek során a győri Wilhelm Pieck gyár és a budapesti Kábel- és Sodronykötélgyár műszaki könyvtárainak vezetői állást foglaltak amellet az elv mellett, hogy nagy- és középüzemekben szükség van kiskönyvtári hálózatra, a központi műszaki könyvtár decentralizálására.^{2,3} A fent említett cikkek körül kialakult vita több elvi kérdést tisztázott, Ezek közül a következő kettő volt a leglényegesebb:

1./ Ha a központi műszaki könyvtár kis fiók-részlegeket létesít, ezeket minden szempontból élesen meg kell különböztetni aszerint, hogy azok valóban - a szó szűkebb értelmében vett - műhelykönyvtárak-e, és a fizikai dolgozók olvastatását szolgálják, vagy pedig un. kézikönyvtárak, amelyek a műszaki dolgozók munkaeszközének tekintendők, amelyet azok munkájuk közben is állandóan használnak.

2./ Műhely és fiók-kézikönyvtárakat ott kell és lehet alakítani, ahol a központi könyvtár nehezen hozzáférhető

¹ Üzemi műhelykönyvtárakról. - GERŐ ZSOLTNÉ - A Könyvtáros, 1954. febr. p. 14-16.

² Centralizált vagy decentralizált szakkönyvtár. - BALÁZS JÓZSEF - Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója, 1955. 4. sz. p. 43-45.

³ Hozzászólás a "Centralizált vagy decentralizált vállalati szakkönyvtár" c. cikkhez. - UNGVÁRI LÁSZLÓNÉ - Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója, 1955. 5. sz. p. 46-48.

helyen van, amit a dolgozók nem tudnak könnyen felkeresni; ahol a SzOT már tart fenn kiskönyvtár-hálózatot; ahol a központi könyvtárban nem okoz zavart az, ha az állomány egy részét decentralizálják.

Azok az érvek, amelyek régebben felmerültek a kiskönyvtárakkal szemben, hogy ti. nem összekötő kapcsolatot jelentenek a központi könyvtár felé, hanem ellenkezőleg esetleg feleslegessé teszik azt, - ma már a gyakorlatban ugyyszólván teljesen megsemmisültek. Ma már műszaki könyvtárásaink körében is általános az a vélemény, hogy a politechnikai műveltség emelése, a termelés és a műszaki fejlesztés segítése céljából mindenütt szükség van műhelykönyvtárakra és fiók-kézikönyvtárakra /az utóbbiakra még tervező- és kutatóintézetekben is/, ahol ennek az alapvető feltétele biztosítható.

Eppen ezek miatt a már tisztázott elvi szempontok miatt szükség van arra, hogy a kiskönyvtárak gyakorlati munkájának módszertani kérdéseivel is foglalkozzunk. Jelen cikk keretében elsősorban a TELEFONGYÁR ezirányú tapasztalatait és gyakorlati munkáját kívánjuk ismertetni, kiegészítve azt több bevált és általánosítható módszerrel és szabállyal.

Kiskönyvtárak létesítése

A bevezetőben ismertetett adottságok /központi műszaki könyvtár állománya, szükségletek .../ mérlegelése után - amit a könyvtáros a könyvtárbizottsággal együttesen kell, hogy végezzen, tervet kell készíteni arra vonatkozóan, hogy a vállalat mely részlegeiben, mikor és számszerűen hány kiskönyvtárat kívánunk létesíteni. A Telefongyárban pl. a múlt év folyamán a műszaki könyvtár tervfeladatai közé soroltuk, hogy 1956-ban 5 kiskönyvtárat létesítsünk. Ezután következik a munka szervező és kivitelező része, ami már legnagyobb részt a központi műszaki könyvtáros feladata. Jóval a kitűzött határidők előtt kell kijelölni azt a személyt, aki a kiskönyvtárat kezelni fogja, és részére meg kell adni a legelemibb instrukciókat. A kijelölést az illető műhelyrészleg, vagy osztály vezetőjével egyetértésben végezzük el. Óvakodjunk olyan dolgozók kijelölésétől, akik már eleve huzódoznak a könyvtári munkától. A kijelölt könyvtárost ismertessük meg a központi könyvtár /és egy-két esetleg már működő és jól működő kiskönyvtár/ munkájával. A kijelölt kiskönyvtáros első munkája, a szóbanforgó részleg néhány aktív olvasójával és a központi könyvtárossal együtt kiválogatni azokat a műveket, amelyek a felállítandó műhely vagy osztálykönyvtár állományát fogják képezni.

A kiskönyvtárak kijelölésekor vegyük figyelembe azt, hogy az illető részlegeknek van-e szakszervezeti fiókkönyvtárak. A diósgyőri Lenin Kohászati Művekben például 49 fiókkönyvtár működik, és ezekben külön műszaki és szépirodalmi részleg van, közös kezelésben. Az állományt a szakszervezeti és a műszaki könyvtár közösen állítja össze, nyilvántartásuk szempontjából azonban megőrzik különállásukat.¹

A szakszervezeti könyvtárral való együttes kezelésnek több előnye van: megkönnyíti a felelős kijelölését és a propagandamunka elvégzését. Emiatt például az építőiparban általánosan közös kiskönyvtárak létesítését rendelték el központilag. A munkahelyekre kiadott kis műszaki könyvtárat a szakszervezeti könyvtár kihelyezett állományától mindenképpen külön kell kezelni, még abban az esetben is, ha egy személy kezeli. Igyekezünk ezekbe az építőiparban "letéti"-nek nevezett könyvtárakba olyan műveket kiadni, amelyeket a Könyvtárellátótól kész /nyomtatott/ könyvkártyákkal együtt vásárolunk, mert így nagymértékben megkönnyítjük a kiskönyvtáros kölcsönzési munkáját.²

A kiskönyvtárosnak kiadott köteteket a Telefongyárban az illető "olvasójegy"-én tartjuk nyilván. /Lásd 1.sz.ábra/

OLVASÓJEGY

Az olvasó neve: Bakai Mária beosztása: min. ellenőr

" munkahelye: Anyagvizsgáló telefonja: 188

" lakása: XIV. Öv-u. 84.

Kelet	Szám	Kelet	Szám	Kelet	Szám	Kelet	Szám	Kelet	Szám
56. II. 28.	1811	56. III. 6.	8479	56. III. 8.	7533	56. III. 11.	4704		
- " -	1816	- " -	1004	- " -	7194	- " -	1166		
- " -	1818	- " -	10777	- " -	1156	- " -	9870		
- " -	1372	- " -	10475	- " -	7527	- " -	9869		
- " -	2108	- " -	10600	- " -	7525	- " -	9868		
- " -	578	- " -	10783	- " -	7177	- " -	9867		
- " -	679	- " -	10784	- " -	9396	56. IV. 13.	9866		
- " -	8183	- " -	11529	- " -	4945	- " -	13.563		

1. sz. ábra

¹ Könyvek, olvasók és feladatok Diósgyőrött. - LUKÁCS IMRE -
Művelt Nép, 1953. 6. sz. p. 24-25.

² Utmutató építőipari műszaki könyvtár kezeléséhez. - BALÁZS
SÁNDOR - Bp. 1956. ÉDNyV. Letéti könyvtárak. p. 61-64.

Erre az olvasójegyre a kiadott műveket raktári számuk szerint vezetjük rá. Csere vagy visszaadás, ill. visszavonás alkalmával egyszerűen kihuzzuk a számokat az olvasójegyen. Ez a nyilvántartás természetesen nem küszöböli ki a kiadott művek egyedi nyilvántartását. Emellett is szükség van arra, hogy a rendes kölcsönzések nyilvántartásának mintájára aláírassuk a kiskönyvtárossal a kiadott kötetek könyvkártyáit is. /Az olvashatatlan aláírásokkal való utólagos mérgelődések elkerülése céljából minden aláírás mellé odairjuk, vagy gépeljük a kölcsönző nevét/. Amennyiben könyvtárunk kétkártyás kölcsönzési rendszerrel dolgozik, az egyik kártyát a raktári jelzetek sorrendjében rakjuk le, a másikat pedig a határidős nyilvántartásba, külön elválasztó karton mögött /"Kiskönyvtáraknak kiadva" felirattal/.

A Telefongyárban jelenleg 5 műhelykönyvtár és 9 kézikönyvtár működik. /Könyvvel való ellátottságukat lásd a 37. oldal táblázatán./

Központi beszerzés

Abból a magától értetődő szabályból, hogy a vállalatok területére érkező minden szakirodalomnak keresztül kell mennie a műszaki könyvtáron /ahol feldolgozást nyer/ következik, hogy a központi szakkönyvtár végzi a hozzátartozó kiskönyvtárak ellátását könyvekkel, folyóiratokkal, fordításokkal stb. Ezért az a műszaki könyvtár, amely kiskönyvtárakat tervez felállítani vagy ahol irányítása alatt már működnek ilyenek, más beszerzési politikát folytat, mint azok, ahol ilyenekre nincs szükség. A központi műszaki könyvtár szerzeményezésében ebben az esetben jóval több a 2 - 3 vagy több példányos beszerzés. Nem jelenti ez azonban azt, hogy minden műből több példányt szerzünk be, mert vannak olyan könyvek, amelyek esetében megelégedhetünk az egypéldányos beszerzéssel is. /Vonatkozik ez elsősorban a devizaigényes külföldi könyvekre és azokra, amelyek az olvasók szűk körének érdeklődésére tarthatnak csak számot/. Ebben az esetben a beszerzett egypéldányos mű

a/ vagy csak a központi könyvtárban lesz található;

b/ vagy kiadjuk annak a kiskönyvtárnak, ahol azt az olvasók legvalószínűbben és ugyyszólván kizárólagosan kereshetik.

A kiskönyvtárak részére történő beszerzés akkor válik jóvá, ha a műhely- vagy osztálykönyvtáros állandó közvéleménykutatást tart olvasói között arra vonatkozólag, hogy milyen műveket szeretnének olvasni, és ezeket az igényeket szóban, vagy írásban továbbítja a központi könyvtáros részére. Ebből

a szoros kapcsolatból válik aktívá a beszerzési politika, és ennek segítségével tudjuk fokozni a kiskönyvtárak forgalmát. A központi műszaki könyvtár a fiók-könyvtárak részére beszerzett műveket állományba veszi, és kiadhatja a kiskönyvtárak részére:

a/ feldolgozva /katalóguscédulákkal/ vagy

b/ feldolgozatlanul /katalóguscédulák nélkül./

Az első megoldásra legjobb példa a Tatabányai Szénbányászati Tröszt, ahol több mint 20 akna- és műhelykönyvtár részére szerzeményez a központi könyvtár, és a beszerzett műveket osztályozva 2 mintaszerű katalóguscédulával /egy a betürendes, egy a szakkatalógus részére/ küldi ki. Ez a megoldás még általánosabban alkalmazható lesz, ha a Könyvtárellátó minden könyvre fog tudni kellő számban nyomtatott katalóguscédulákat szállítani. A Telefongyárban - a nagy központi forgalomra való tekintettel - a könyveket állománybavéve, de katalóguscédulák és kölcsönző kártyák nélkül küldjük szét a kiskönyvtáraknak.

A kiskönyvtárosok tennivalói

A műhely- és kézikönyvtárakat kezelő kiskönyvtárosok munkájukat társadalmi munkaként végzik. Ez azonban nem csökkenti tennivalóikat; kicsiben és kisebb mértékben ugyanazokat a feladatokat kell elvégezniök, mint a központi könyvtárosnak.

A Telefongyárban a feldolgozó munkát /ez a kölcsönző-kártya és a katalóguscédulák elkészítését jelenti/ a kiskönyvtárosok egy része Balázs Tamásné /Technológiai Kutató Laboratórium/ kezdeményezésére a 2. ábra szerinti úrlapon végzi. /Lásd 2. sz. ábra/.

A karton úrlap -amelyet kitöltés után háromfelé vágnak szét- baloldala lesz a kölcsönzőkártya, a jobboldali 2 cédula pedig a betürendes- és a szakkatalógusba kerül. /Az eredeti úrlap mérete: 21 x 15 cm/.

A feldolgozás utáni következő feladat a könyvtár és az ott található szakirodalom propagálása. Szovjet műhelykönyvtárak tapasztalataiból tudjuk, hogy ott a műhelykönyvtáros az új könyveket átadja a csoportvezetőknek, akik tanácsokat adnak néki, "hogyan a műhely melyik ujitójának, sztahanovistájának vagy mérnök-technikus dolgozójának kell egyik vagy másik könyvet ajánlani." ¹

¹ Az ujitók élenjáró tapasztalatainak propagandája a műszaki könyvtárakban. - MEDVEDOVSZKAJA, SZ. - Bibliotekar', 1953. 3. sz. p. 30-33.

[illegible]

2. sz. ábra

De nemcsak saját állományát kell propagálnia a kis-könyvtárosnak, hanem a központi könyvtárét is. A Telefon-gyár központi műszaki könyvtárának "Új beszerzések jegyzé-ke" című rendszeres kiadványát például megkapja minden kis-könyvtáros, és a hátoldalon sokszorosított köröző jegyzék alapján felhívja az abban foglaltakra a kijelölt érdeklődők figyelmét, és megmutatja, tudomására hozza mindazoknak, aki- ket folyamatosan és állandóan tájékoztatni akar. /Lásd 3.sz. ábra./

A kiskönyvtáraknak is szükségük van aktívakra. Ezek között legfontosabb a "fiók könyvtári tanácsa, amelyet az üzemrész egyes műhelyeinek üléssein választanak meg." Ez a könyvtári tanács "operatív segítséget nyújt a könyvtárnak egész munkájához, és a legaktívabban résztvesz az általa szervezett tömegrendezvényeken".¹

1 Az üzemi könyvtár műhely részlege. - VVEDENSKIJ, T. -
Bibliotekar', 1954. 4. sz. p. 43-45.

<u>Magyar Lászlóné Fejl.szerk.-nek.</u> A Műszaki Könyvtár a jövőben rendszeresen kiadja új beszerzési jegyzékét. Annyi papirosunk azonban nincsen, hogy minden érdekelthez eljuttassuk a jegyzékét. Ezért <u>az egyes részlegek, osztályok egy jegyzékét kapnak.</u> Arra kérjük tehát, szíveskedjék a <u>megjelölt személyeknek a jegyzékét bemutatni, vélük a köröző cédulát aláíratni.</u> Ezen túl is azonban szíveskedjenek az új beszerzések jegyzékeit mindenkinek <u>megmutatni, akiről feltehető, hogy a műszaki irodalom őt munkájában segítheti. Különösen felhívjuk figyelmét a fiatalokkal és a fizikai dolgozókkal való foglalkozásra.</u> Műszaki Könyvtár	Lássák	Kelt	Láttam: aláírás
	Nádas Tibor		
	Balogh L.II.		
	Papp György		
	Bus Győző		
	Farkas Mihály		
	Bakk Károly		
	Mányi Béla		
	Stella István		
	Rácz Miklós		

3. sz. ábra

A fiókkönyvtárak feladata, hogy minél több dolgozót vezessenek rá arra a felismerésre, hogy "ma dolgozni és művelődni egyet jelent."

A fejlődés során a kiskönyvtárak kis dokumentációs állomásokká válnak. A moszkvai autógyár autóbuszgyári fiókja például aktívan bekapcsolódik minden üzemi megmozdulásba, terv- vagy kutatási feladat megoldásába; ehhez - például az anyagtakarékossághoz - irodalomkutatást végez, bibliográfiákat és kivonatokat készít, cikkgyűjteményt állít össze, kiállítás rendez, önálló kiadványokat szerkeszt stb. Hazánkban ma még messze vagyunk ettől, de a tájékoztató-, propaganda- és dokumentációs munka kezdeti csiréit már több helyen megtalálhatjuk, és részben a központi könyvtárosoktól

függ, hogy milyen mértékben tudjuk a könyvtárosokat meggyőzni e munkák fontosságáról, és ösztönözni őket az ilyen feladatok elvégzésére is.

A folyóiratok terjesztését a Telefongyárban üzembrészenként kijelölt folyóiratfelelősökkel oldottuk meg, akik egyúttal nem szükségszerűen a kiskönyvtárosok is. Ezt a rendszert különben a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatójában már bővebben ismertettük.¹

Ellenőrzés, terv, statisztika

A fiókkönyvtárosok munkáját a központi műszaki könyvtár vezetőjének állandóan figyelemmel kell kísérnie. Leghelyesebb a közvetlen kapcsolatnak az a formája, hogy a központi könyvtáros rendszeresen látogatja "fiókjait", és ott a helyszínen megadja a szükséges tanácsokat, irányítást. De ugyanígy szükséges, hogy a kiskönyvtárosok is rendszeresen felkeressék a központjukat; erre magától adódó alkalom, mikor elviszik a legfrissebb könyveket, folyóiratokat stb. Amikor pedig valami általánosabb probléma vár megoldásra mindnyájan összejönnek egy kis megbeszélésre. A Tatabányai Szénbányászati Trösztnél az aknakönyvtárosok rendszeres szakmai képzést kapnak; a Telefongyárban július 13-án egyúttesen így beszéltek meg a kialakítandó egységes könyvtári szabályzat kérdését, vagy más alkalommal a folyóiratmegrendelésekkel kapcsolatos problémákat; az egyik szovjetunióbeli /kazáni/ gyár műszaki könyvtárának vezetője pedig például havonta módszertani értekezleteket tart a műhelykönyvtárosok részére, ahol az olvasókkal való foglalkozás kérdéseivel kapcsolatos tennivalókat beszélnek meg.

A munka ellenőrzésének másik eszköze, hogy a kiskönyvtárosoktól bizonyos időközönként /havonta, kéthavonta, negyedévenként/ írásbeli jelentéseket kérünk. Erre azért is szükség van, mert ezeket az adatokat összegeznünk kell a központ hasonló adataival és az országos adatokkal is. Legjobb, ha e jelentések céljára előre külön űrlapot készítünk, és ezeken kérjük be a számszerűen mérhető teljesítményekről szóló beszámolót. A Telefongyárban erre a célra a 4. számú ábrán bemutatott űrlapot használjuk.

A kiskönyvtáraktól beérkezett jelentéseket egyesítjük a központi műszaki könyvtár adataival, és ebből készítjük el összefoglaló beszámolónkat, amellyel felettes szervein-

¹ Folyóiratkörözés - folyóiratfelelősökkel. - SZÉLL SÁMUEL - Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója, 1955. 7. sz. p. 58-61.

Műszaki könyvtár havi jelentés összesítő: 1956. év július hó

Könyvtár neve	1.1		1.2		1.3	2.1	2.2				3.1		3.2			
	Tárgyhavi gyarapodás kötet		Kis Kvt-ak		Tárgy- hoban kölcson- zott kötelek száma	Tárgyhavi Kv kölcsönzők				Tárgyhoban érkezett folyóiratok	Tárgyhavi f. irat olvasók					
			viszra adtak	hóvegi állomány		fizikai	fiatal	egyéb	összes		fizikai	fiatal	egyéb	összes		
	Közp.	Kis	Kötet								Közp.	Kis				
Központ	163		205	13692	433	36	74	140	250	140	-	25	80	230	335	
Karbantartás		12	-	479	15	-	-	15	15		8	-	-	8	8	
Anyagvizsgáló		1	1	119	35	5	4	4	13		13	6	4	4	14	
121.m.		1	-	50	15	7	7	1	15		-	-	-	-	-	
Fejlt.szerk.		7	-	455	16	-	7	9	16		6	-	4	12	16	
T.K.L.		26	-	781	43	1	7	8	16		9	1	2	15	18	
Karbant. MED		-	-	205	10	6	3	1	10		-	-	-	-	-	
Műszaki főo.		7	-	60	3	-	-	3	3		5	-	-	3	3	
Vegy. labor		3	-	265	7	-	-	10	10		6	-	5	5	10	
Szersz. Szerk.		1	-	267	9	-	-	9	9		-	-	-	-	-	
" MECs			-	27	5	3	-	2	5		-	-	-	-	-	
Terv. oszt.		-		374	8	-	-	5	5		1	-	-	1	1	
Vasut. m.		3	3	35	10	3	3	4	10		8	2	2	9	13	
Gyeü		-		215	27	15	6	9	30		4	-	6	7	13	
Fejlt. labor		7		534	32	2	3	7	12		25	2	2	14	18	
	163	68	209		668	78	114	227	419	140	85	36	100	308	449	
szék %-os megoszlása																
az előző hóhoz képest																

ket tájékoztatjuk a vállalatunknál folyó műszaki könyvtári és dokumentációs munka eredményeiről. Statisztikai adatainkat a Telefongyárban a mellékelt egyoldalas táblázat mintájára összesítjük havonta. / Lásd 37. old./

_____ kiskönyvtár jelentése	
az 195_ évi _____ havi könyvtári munkáról	
1.1	Tárgyhavi gyarapodás _____ kötet könyv
1.2	Visszaszolgáltatva közp. könyvtárnak _____ kötet
1.3	Hóvégi összes könyvállomány _____ kötet
2.1	Tárgyhóban kikölcsönzött kötetek száma: _____
2.2	Tárgyhavi kölcsönzők száma: fizikai:____, fiatal:____, egyéb:____, össz:_____
3.1	Tárgyhóban érkezett folyóiratok száma: _____
3.2	Tárgyhavi folyóiratolvasók száma: fizikai:____, fiatal:____, egyéb:____, össz:_____
4	Megjegyzések tuloldalon.
195_____ Könyvtáros aláírása: _____	

4. sz. ábra

Eredmények

A Telefongyárban a kiskönyvtárak jól beváltak. Olvasóforgalmunk emelésének jórészét ezen a kis hálózaton keresztül érjük el. A kiskönyvtárosok aktivizálása ma már jelentős eredményekkel jár. Csak néhány érdekes példát emelünk ki erre: mikor a Railway Gazette márciusi száma az angol nyomdászsztrájk miatt nagy késéssel érkezett meg, az érintett kiskönyvtáros több ízben is felkeresett minket, és olvasói nevében reklamálta a lapot; a prospektusok, tájékoz-

atók elosztását, eljuttatását illetékes helyre, szintén rajtuk keresztül oldottuk meg; a fordítások felhasználása és népszerűsítése terén is így értünk el a réginél jobb eredményeket.

Az elért eredményekkel természetesen még nem lehetünk megelégedve, de az eddigiek azt mutatják, hogy bevált a kiskönyvtári rendszer. Nem célunk, hogy ezt a rendszert tovább terjesszük, bár nem zárkozhatunk el ujabbak alakításától, inkább az eddig megalakult kiskönyvtárak munkájának további javítására törekszünk. A kiskönyvtárak létesítésének kérdése és fejlesztésének módszerei minden vállalatnál mérlegelés tárgyát kell, hogy képezzék, - ennél figyelembe kell venni a helyi adottságokat, de nem vitás, hogy foglalkoznunk kell ezzel a lehetőséggel mind elméletileg, mind gyakorlatilag. A központi műszaki könyvtár ezeken az előretolt állomásokon keresztül is jó szolgálatot tehet a politechnikai műveltség emelése és a műszaki fejlesztés ügyének.

Balázs Sándor - Gonda Pálné

- x - x - x - x -

Az OMK ez év őszén megindítja továbbképző tanfolyamát.

A tervezett tanmenet a következő:

- 4 óra katalógusszerkesztési, katalogizálási ismeretek.
- 4 óra irodalomkutató, szakkönyvtárak összeállítása, bibliográfiai segédesszerek ismertetése. A legfontosabb magyar és külföldi bibliográfiák.
- 6 óra dokumentációs ismeretek: a kivonat készítés módszerei, dokumentációs, illetve bibliográfiai szemlék, referáló lapok szerkesztésének alapelvei, a legfontosabb magyar és külföldi folyóiratok és katalógusok /figyelő/ ismertetése. A szabadalmak és prospektusok feltárásának kérdései.
- 4 óra könyvtári és dokumentációs tervezési módszerek. Vállalati, kutatóintézeti szakkönyvtárak szabályzata. Statisztika.

Egy másik tanfolyam az osztályozás területén fog további ismereteket nyújtani.

A továbbképző előadássorozatok előreláthatólag havonta 2-2 órás előadásból, majd az előadást követő két hét múlva konferenciákból állanak.